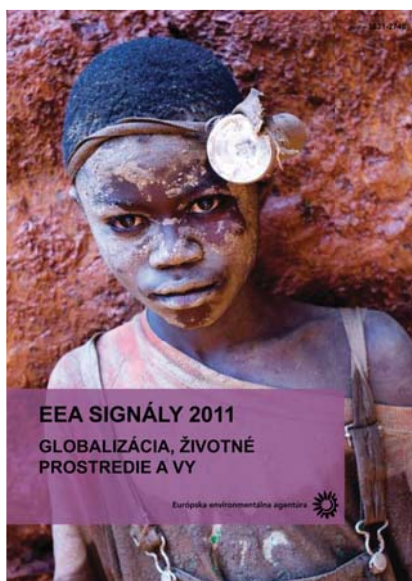

Posolstvo Signálov 2011: Vytvorme spravodlivejšiu a lepšiu budúcnosť

Očítý svedok: chlapec menom Chance

„Volám sa Chance, mám 16 rokov. V bani Bisie som pracoval tri roky. Počul som, že objavili baňu v blízkosti miesta, kde žijem. Chcel som pracovať a zarobiť si, aby som si mohol postaviť vlastný dom. Tak dlho trvá, pokiaľ zleziete dole a potom vyleziete naspäť, že niekedy som zostal dolu týždeň, pokiaľ som vyšiel. Každý mesiac tu umierajú ľudia, keď sa niektorá z týchto jám zrúti.“ Signály 2011, s. 20)

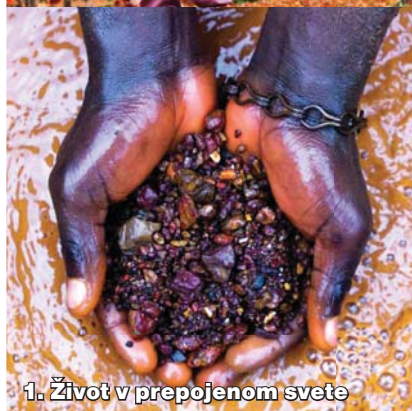
3. Zdieľanie prírodných bohatstiev

Rok lesa: oslava lesov pre ľudí

4. Neudržateľná spotreba

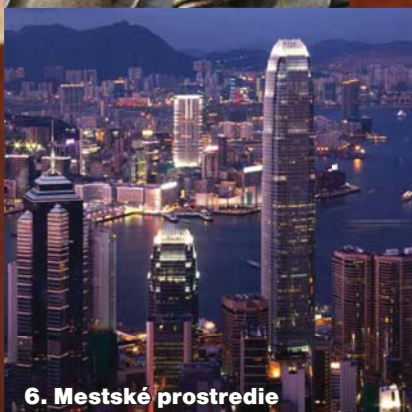
1. Život v prepojenom svete

5. Problém znečistenia

2. Zdravie v meniacej sa klíme

6. Mestské prostredie

Európska environmentálna agentúra (EEA) vydáva Signály každý rok a uvádza v nich stručné príbehy týkajúce sa problematiky, ktorá stojí v centre záujmu diskusií odbornej aj laickej verejnosti o environmentálnej politike v nadchádzajúcom roku. Signály 2011 z veľkej časti čerpajú z rozsiahlej analýzy najdôležitejšieho dokumentu EEA – správy Životné prostredie Európy – Stav a perspektíva 2010 (SOER 2010, pozri Enviromagazín č. 1/2010, www.eea.europa.eu/sk), v ktorej sa poukazuje na výzvy, ktorým čelíme po celom svete.

Výkonná riaditeľka EEA prof. Jacqueline McGlade vo svojom príhovore hovorí, že v roku 2050 by počet obyvateľov mohol presiahnuť 9 miliárd, teda „mohol by“, pretože nevieme presne, ako sa naša populácia bude vyvíjať, čo spôsobuje neistotu, keď hovoríme o budúcnosti. Avšak zdôrazňuje, že toto nás nesmie paralyzovať. Namiesto toho musíme zlepšiť naše myslenie do budúcnosti. „V každodennom živote sme ako jednotlivci neustále konfrontovaní s dlhodobými otázkami a plánujeme podľa toho. Rovnakým spôsobom musíme pristupovať aj k dôležitým problémom, ktorým čelíme ako spoločnosť. Z tohto pohľadu sú roky 2011 a 2012 obzvlášť dôležité. Rok 2012 je rokom 20. výročia Summitu Zeme OSN v Riu de Janeiro.“

Prof. McGlade pripomína túto významnú historickú udalosť, keď sa ľudia všetkých profesií pred dvadsiatimi rokmi dohodli na tom, že prehodnotia hospodársky rozvoj a nájdú spôsob, ako zastaviť ničenie nenahraditeľných prírodných zdrojov a znečisťovanie planéty, a zvolia si cestu tzv. udržateľného rozvoja. Tieto ciele boli neskôr zhrnuté do ôsmich miléniových rozvojových cieľov zameraných na zabezpečenie toho, aby sa každý človek mohol rozvíjať, a aby k rozvoju ľudí dochádzalo všade bez obetovania životného prostredia.

V tejto súvislosti možno publikáciu Signály 2011 vnímať ako zamyslenie sa nad týmito cieľmi pred dvadsiatimi rokmi, z ktorých sa mnohé nezrealizovali. Publikácia taktiež vyzýva: dozrel čas rozhodne prejsť na udržateľné a ekologické globálne hospodárstvo. Prof. McGlade konštatuje: „Naliehavosť potreby tohto prechodu je čoraz zrejmejšia. Po celom svete hrozia systémové krízy v oblastiach ako financie, zmena klímy, energetika, biodiverzita, ekosystémy a demografia. Rovnako rozsah, rýchlosť a prepojenosť globálnych ekonomických, sociálnych a environmentálnych zmien znamená vznik bezprecedentných výziev. Príležitostí je však dosť. Prechod na udržateľné a ekologické globálne hospodárstvo je možný a aktuálny. Od Summitu Zeme v Riu v roku 1992 sa veľa vecí zmenilo (aj keď oveľa viac zostalo nezmenených). Až teraz si plne uvedomujeme význam životného prostredia pri určovaní blaha ľudstva. Bez zachovania prírodných systémov, ktoré podporujú naše spoločnosti a ekonomiky, sa nedá začať riešiť ani otázka chudoby.“

Prof. McGlade na príklade podpory jednej chudobnej indickej rodiny symbolicky ukazuje na možnosti, ktoré existujú pre milióny ďalších. „V globalizovanom svete, v ktorom sme všetci navzájom spojení, to tiež znamená bezpečnejšiu budúcnosť pre nás všetkých,“ uzatvára svoj príhovor výkonná riaditeľka EEA, prof. Jacqueline McGlade.

Signály 2011 pomenúvajú globálne megatrendy a poukazujú na komplexnosť environmentálnych výziev v prepojenom svete cez konkrétne osudy ľudí z rôznych kútov sveta.

Signály 2011 sa veľmi pútavou formou prihovárajú ku každému z nás prostredníctvom konkrétnych príkladov inovácií spochybňujúcich názor, že sme len pasívnymi pozorovateľmi. Kľúčovým posolstvom publikácie Signály 2011 je úloha, ktorú my všetci zohrávame pri formovaní dnešného sveta, a úloha, ktorú môžeme zohrávať pri formovaní budúcnosti. So správnym riadením, hospodárskymi stimulmi a postojmi dokážeme vytvoriť spravodlivejšiu a lepšiu budúcnosť.

(red)